

הודעה מטעם הועדה:

1
2 מן התמליל המתפרסם בזה הוצאו אמירות בעניינים שגילויים אסור.
3 כתוצאה מכך עלולה להיווצר, בנושאים שונים, תמונה מטעה או לא
4 מלאה, שאינה תואמת את מלוא העובדות ופוגעת בשלמות העדות.

הוועדה לבדיקת המערכה בלבנון 2006**ישיבת יום 8 בנובמבר 2006****משתתפים:** כב' השופט בדימוס ד"ר אליהו וינוגרד – יו"ר הוועדה

- 16 פרופ' יחזקאל דרור - חבר הוועדה
17 פרופ' רות גביזון - חברת הוועדה
18 אלוף(מיל) מנחם עינן - חבר הוועדה
19 אלוף (מיל) ד"ר חיים נדל - חבר הוועדה

עדים: סגן ראש הממשלה השר אלי ישי

- 1 כב' השופט: השר אלי ישי, לפני שנתחיל, העדות שלך בפני הוועדה היא
- 2 כעדות בפני בית משפט, לכן לפי החוק, אני אצטרך להזהיר
- 3 אותך, מה שמובן מאליו, לומר את האמת. אתה כסגן ראש
- 4 הממשלה היית בישיבות הממשלה ובפורום השבעה שעסקו ב-
- 5 12 ביולי ואילך בהחלטה להתחיל במערכה בלבנון ובהמשכה
- 6 עד לסיומה של המערכה. אני רוצה לשאול אותך כמה שאלות
- 7 בהקשר זה. גם היינו רוצים לשאול אותך בקשר להיערכות
- 8 משרד מסחר ותעשייה שאתה עומד בראשו, לבעיות של העורף
- 9 בזמן המלחמה. נתחיל בשאלות.
- 10 ר. גביזון תודה רבה. אתה דווקא מהאנשים שהיו באמת בממשלה,
- 11 פורום השבעה בעיקר, והתבטאו ואנחנו ראינו חלק גדול
- 12 מהסטנוגרמות של הדיונים האלה, אתה כל הזמן מאד מדגיש
- 13 את הצורך להגיד שאנחנו ניצחנו ולא להיכנע לנטייה הזאת
- 14 של חלק מהציבור לראות את הכישלונות ואת הליקויים,
- 15 ורציתי לשאול אותך, אם אתה יכול בקצרה להגיד לנו איך
- 16 היום, בדיעבד, אחרי כמה חודשים, איך כל המערכה הזאת עם
- 17 כל הדיון הציבורי וההתבהרות של מה קרה ומה לא קרה, איך
- 18 כל המערכה הזאת נראית לך. אנחנו פה וועדה סגורה, אנחנו
- 19 לא אומרים אנחנו רוצים לשמוע לא מה צריך להגיד
- 20 לעיתונים בשביל המורל, אלא איך אתה רואה את זה כחבר
- 21 ממשלה.
- 22 אלי ישי: קודם כל אני מהתחלה ראיתי שיש פה בעצם שתי מלחמות. יש
- 23 מלחמה פסיכולוגית שמנהל נסראללה מולנו, ויש מלחמה
- 24 צבאית, מלחמה צבאית עם כל ההשלכות וכל המשמעויות
- 25 שלה. מלחמה פסיכולוגית יש לה יתרון עצום. יש לו יתרון
- 26 עצום משום שאין לו בעיה של תקשורת, של ביקורת, הוא
- 27 יכול להגיד מה שהוא רוצה, כולם ימחאו לו כפים, והוא

1 מצולם בכל הרשתות בעולם, אני מכיר גם את מהות ההסברה
 2 שלהם בעולם מולנו, יש להם תמיד, לצערי הרב, את היתרון,
 3 ב"אהבתם" אלינו .
 4 אמרתי צריך להפריד בין שתי המלחמות המלחמה
 5 הפסיכולוגית, ובואו נקיים דיונים, דומני שגם את זה אמרתי
 6 בשביעייה, אם זה רשום בסטנוגרמה, אם לא, וודאי אמרתי
 7 את זה בכמה דיונים במקום המפגשים עם ידידים, אולי עם
 8 ראש הממשלה, שרים וכו'. אולי אפילו זה היה בתוך הקבינט.
 9 וצריך להפריד את המלחמה הפסיכולוגית – בואו נעבוד מולו
 10 גם פסיכולוגית, אין מה לעשות, גם המורל עושה את שלו,
 11 ומורל של עם, וליד זה המלחמה הצבאית. ולכן אמרתי שצריך
 12 לעשות פה איזושהי הפרדה. גם אנחנו עם העוצמה והאווירה
 13 והגיבוי שהיה בצורה בלתי רגילה של העם, יוצאת דופן
 14 במלחמה הזאת, העוצמה שהעורף גילה, סיירת ביום הראשון
 15 של המלחמה כבר הייתי בצפון, יום אח"כ להכנת העורף.
 16 באופן מיידי הייתי כבר בצפון, וראיתי שם את הדברים ואז
 17 הגשתי את ההצעות וההמלצות, ואפילו בשלב מסוים הוצאתי
 18 12 מליון שקל מהתקציב הקואליציוני שלנו. ז"א יש את
 19 ההסכם הקואליציוני של ש"ס. אני אומר על זה נדבר אולי
 20 בהמשך, אבל בביקור הראשון, ביום המלחמה, ביום רביעי
 21 היתה החלטה, למחרת ביום חמישי כבר הייתי בצפון, ביצעתי
 22 את רוב המפגשים, סיירת המון בצפון, כמעט יום כן יום לא,
 23 וראיתי שחסר כסף. עד שנעבור את הפרוצדורה של האוצר
 24 ואישור הממשלה וכדומה, הוצאתי 12 מליון שקל מתקציב
 25 ההסכמים הקואליציוני ואמרתי להעביר את זה מיד למשרד
 26 הפנים, זה לא צריך לעבור קריטריונים במשרד הפנים, זה עבר
 27 למשרד הרווחה ואמרתי: תחלקו את זה, את הקריטריונים

1 תקבעו אתם מצדי, אבל שיהיה כסף לרשויות, שיוכלו באמת
2 להתמודד עם הבעיות בעורף. סיירתי וראיתי את הבעיות, אבל
3 על זה אני מניח שנוכל לדבר בהמשך.
4 מכל מקום גם מורלית זה חשוב. מה שאנחנו משדרים לעולם
5 – הרי כתוב והיינו בעינינו כחגבים, כך היינו בעיניהם. ככל
6 שאנחנו יותר נשדר את הרפיסות הזאת או את הרפיון ואת
7 החששות. אז נכון, המדינה דמוקרטית וזה שונה, בכל זאת
8 צריך גם כן להאדיר את העוצמה, אין להשוות בין היכולות
9 שלנו ליכולות שלהם, ומצד שני, יש להם את היכולות, את
10 הגרילה ואני לא מכיר מדינה בעולם שהצליחה מול גרילות
11 ואני אתייחס לזה גם כן בהמשך, שלפי זה גם כן הבעתי עמדה
12 לאורך כל הדרך וכל ההצבעות ללא יוצא מן הכלל.
13 אין ספק ואולי גם לא היתה הסברה נכונה מה זה מלחמה מול
14 גרילה, מלחמת לבנון הראשונה וזו מלחמת לבנון השנייה,
15 מהרבה סיבות ונימוקים, אני כרגע לא אפרט, אלא אם כן
16 אידרש. אני לא אהבתי את המהירות שלנו ואת החיפזון שלנו
17 להוציא כותרות. ואמרתי להם: רבותי, לא כך עושים. הפסדנו
18 וכו' – אני חושב שזה לא היה נכון, וגם היום לא נכון לומר,
19 גם אם יש לנו בעיה כזאת או אחרת – קודם כל לבוא ולהוריד
20 את המורל של החיילים. חיילי צה"ל נלחמים בתוך לבנון,
21 ההורים מודאגים, ניחמתי גם תוך כדי המלחמה משפחות
22 שכולות. אני זוכר באחד המקומות אפילו, כשניחמתי, כעסו
23 עלי שנמנעתי בהחלטה לצאת למבצע יבשתי, . . . ונמנעתי.
24 אם הקול שלי היה יכול להכריע, הייתי אפילו מצביע נגד, אבל
25 היות וזה לא יכול היה להכריע, אז רציתי לשמור על
26 הסולידריות ועל האווירה בעם וגם על זה הותקפתי למה אתה
27 נמנע. אז נימקתי מה שנימקתי ואני אתייחס לזה בהמשך.

מכל מקום מיהרנו. מיהרנו להכריז שהפסדנו, מיהרנו לבוא	1
ולעשות – אני מגדיר את זה כמלחמות היהודים, בעיני זה לא	2
נכון לעשות, גם אם אנחנו בבעיה קשה ואמיתית, זה לא נכון	3
מורלית. . . . אנחנו צריכים לדבר עם העוצמה וזה גם נותן	4
את הכוח. יש סיפור בגמרא, שאדם הלך לטבוע בים, אי אפשר	5
היה להציל אותו. אז זה שניסה להציל אותו וראה שהוא לא	6
יכול להגיע אליו, סיפר לו בדיחות להצחיק אותו. אמר לו:	7
אני הולך לטבוע ואתה מצחיק אותי? תוך כדי זה הוא קיבל	8
את. . . . והוא אמר: מה אני יכול לעשות אני לא יכול להציל	9
אותך, במקור הוא ראה שהוא היה יורד. אני חושב שמבחינת	10
המורל שלנו, היינו צריכים להתייחס אליו אחרת וכך גם בכל	11
אמצעי התקשורת. הסברתי גם אולי בקבינט וגם בכלי	12
התקשורת, אמרתי אין מה להשוות, זה גרילות, הם באים	13
למות, הם באים להתאבד, הם באים להרוג, אנחנו באים	14
לעשות סדר, אנחנו חסים על חיי אדם, אנחנו לפעמים מסכנים	15
חיי אדם שלנו במבנים, בשטח בנוי, שהתנגדתי לזה בכל	16
תוקף, בשביל לא לפגוע באזרחים חפים מפשע שהם הופכים	17
את הילדים שלהם לחומה אנושית אל מול צה"ל. זה פשוט	18
נורא, והם מנצלים את זה בגלל הצבא האנושי שלנו, בגלל	19
המוסר הגבוה, שאני לא חושב שיש צבא בעולם שיש לו מוסר	20
כה גבוה כמו צה"ל, ולכן חשבתי שאנחנו לא צריכים לבוא,	21
למהר ולהכריז את ההכרזות. אם כי מראש אני לא מסתיר את	22
הבעיות האמיתיות במלחמה מול גרילות. אני לא חושב שזה	23
דבר קל.	24
ר. גביזון: אם אתה חוזר עכשיו אחורנית ל-12 ביולי, אחרי אירוע	25
החטיפה, שמזמינים את הממשלה לדיון בשעה 8 בערב, ואח"כ	26

יש פגישה של פורום השבעה שדנה במטרות. אתה זוכר את	1
היום הזה?	2
אלי ישי: זוכר.	3
ר. גביזון: זוכר. ויש לכם סקירות שם של כל אמ"ן והרמטכ"ל והמוסד,	4
ואח"כ אנשים מתבטאים לגבי ההחלטה האם לצאת לפעולה.	5
ויש החלטה פה אחד לצאת לפעולה, ואח"כ יש דיון במטרות	6
של תקיפת חי"א. האם בדיעבד אתה מרגיש שאתה יודע על	7
מה החלטתם ב-12 ביולי?	8
אלי ישי: יש את שרי הממשלה כפי שגבירתי אומרת ויש גם את	9
השביעייה שתכנס. אני מיד נסעתי ואח"כ הודיעו לי שצוות	10
השביעייה מתכנס, לא הספיקו להודיע לי ביציאה, ואז חזרתי.	11
הגעתי לצוות השביעייה הראשון של אותו לילה, ממש בסוף,	12
כשכבר קיבלו את ההחלטות. ושם אני ביקשתי לשמוע את	13
ההחלטה. אני סברתי והודעתי אז שאני בדעה לפגוע באופן	14
משמעותי בתשתיות. לפגוע בתשתיות באופן משמעותי. . . .	15
אני מוכרח לומר את מה שאמרתי גם שם, וגם מה שאמרתי	16
בכלי התקשורת ואת האמת לאמיתה. אמרתי, מלחמה מול	17
גרילה, אני לא יודע אם יש מישהו שיכול לנצח. אני רק	18
מבקש, אם הם מטורפים, וסליחה מהאדונים הנכבדים, הם	19
צריכים לחשוב שאנחנו משוגעים. כי אם אני הולך להיגרר	20
לבוץ הלבנוני, אם אני הולך לחזור לשם, ואנחנו מכירים גם	21
את היכולות שלנו, גם את היתרונות וגם את החסרונות,	22
ומניתי את החסרונות שהם באים להתאבד, אין להם שום	23
בעיה, אצלנו כל חייל הוא יקר, כל שעה משערות ראשו של	24
חייל זה עולם מלא, ולכן אני מתייחס לזה אחרת. באתי	25
וסברתי בוא נעשה כמו תג מחיר, גם זה דומני שזה היה בתוך	26
הקבינט.	27

- 1 ר. גביזון: כן, אבל אני רוצה לחזור עוד ל-12. אם נלחמים ותכף נגיע
 2 לשאלה המאד קשה, שאתה באמת נקטת בעמדה המאד חזקה
 3 באופן עקבי, אבל לפני זה, להחלטה לצאת למלחמה, לצאת
 4 לפעולה צבאית גדולה, למה בדיוק החליטו לצאת ב-12
 5 לחודש?
 6 כבי' השופט: מה זה תגובה חריפה? אמרת תגובה חריפה, . . . מה היה
 7 תוכן התגובה החריפה?
 8 אלי ישי: התגובה החריפה, לדעתי, לשיטתי היתה מהתחלה שהתנגדתי
 9 לכניסה קרקעית, מהיום הראשון, מרגע שכל הממשלה בלי
 10 יוצא מן הכלל, היה בה רוב, גם אם היו עושים סקר, לדעתי
 11 היה רוב שלא היה כדוגמתו, וגם בצדק. אתה לא יכול שש
 12 שנים לתת להם להתחמש, לחטוף חייל פעם אחר פעם, אנחנו
 13 מאבדים את כושר ההרתעה, שמענו סקירות רבות ממודיעין,
 14 אמ"ן והשב"כ. אנחנו היינו מוצאים את עצמנו בבעיה מאד
 15 קשה מול . . . נסראללה, ואז אנחנו ממשיכים ושוב פעם
 16 לבוא ולומר לא עושים שום דבר. בעוד חודש חודשיים שוב
 17 חטיפת חייל, אי אפשר לאבד את כושר ההרתעה, ולכן סברתי
 18 שצריך ללכת לפעולה תקיפה חריפה,
 19 ר. גביזון: שיעדיה?
 20 אלי ישי: שיעדיה לרסק ולצמצם עד כמה שרק אפשר את היכולות של
 21 נסראללה, של החיזבאללה, להביא אותו למצב שלמרות שהוא
 22 פועל בלבנון ועושה הפרדה בינו לבין סניורה, אמרתי ובכל
 23 המקומות זה גם מופיע בסטנוגרמה, אמרתי: אסור להפריד
 24 בינו לבין סניורה. אין כזה מושג, אין כזה מושג. ברגע שאנחנו
 25 מפרידים, הוא ימשיך לפגוע בנו. אם אנחנו עושים את זה אחד
 26 – שהעולם יעמוד על הרגליים. לא אכפת לי שהעולם יבוא
 27 ויעצור אותנו. אבל כך אנחנו שומרים על כושר ההרתעה שלנו,

- 1 והנאום של נסראללה שבא אחרי שלושה שבועות, אני רציתי
- 2 שיהיה ביום הראשון או השני, כי הוא מתחיל להיראות
- 3 כמחריב לבנון, וזה היה ברור, . . . הוא לא מעניין אותו
- 4 סניורה, מארג' עיון, בינת ג'בל או הכפרים האלה, זה לא
- 5 מעניין אותו, לצערנו הרב. אם היה מעניין אותו, אולי היה
- 6 מתנהג אחרת. אמרתי: רבותי, הוא (סניורה) צריך לדעת
- 7 שהוא משלם את המחיר. הוא מארח בתוכו גרילה, הוא מארח
- 8 את נסראללה, הוא מארח אדם שיכול לסכן ולהביא איום על
- 9 מדינת ישראל, לערער את היציבות במזרח התיכון – סניורה
- 10 צריך לדעת, כמוהם גם האמריקאים צריכים להבין את זה וגם
- 11 האירופאים. ולכן אמרתי, פגיעה בתשתיות –
- 12 ר. גביזון: אבל העמדה הזאת נדחתה באופן עקבי בממשלה, . . . ז"א
- 13 הממשלה לאורך כל הדרך, כולל עד הרגע האחרון, למרות
- 14 עמדתך העקבית, דחתה את העמדה הזאת. ולכן לשיטתך,
- 15 היכולת שלנו לפגוע בחיזבאללה נהיית הרבה יותר נמוכה. אז
- 16 שוב, מהו היעד של הפעולה הצבאית.
- 17 אלי ישי: אני יכול לומר לך מה הדעה שלי, מה היעד שלי, כשמצביעים
- 18 על פעולה צבאית והדעה שלי ברורה, לאורך כל היעדים
- 19 שדיברתי עליהם, ואני מוכן לפרט אותם בהמשך, אז אני
- 20 בוודאי בעד כל פעולה שתהיה חוץ מקרקעית, שיכולה להביא
- 21 תוצאות למהלך. לכן היעד שלי היה, כפי שאני ראיתי בזה,
- 22 אם פוגעים בתשתיות . . .
- 23 ר. גביזון: . . .
- 24 אלי ישי: . . . כשאנחנו מגיעים למצב – ואמרתי את זה גם בדיונים
- 25 שם, זו פרשת דרכים חדשה. זה יכולות של ישראל, . . . אלא
- 26 שהערכת שאם אנחנו פה לא מחזירים את כושר ההרתעה –
- 27 תהיה לנו בעיה. גם אם נהיה גיבורים גדולים . . . , אבל אני

- 1 מוותר על ה-100-200-500 הרוגים בשביל להראות שאנחנו –
 2 להחזיר את כושר ההרתעה. אני אומר, להחזיר את כושר
 3 ההרתעה ביכולות בלי להיגרר למאבק, אם אפשר לחסוך כל
 4 יהודי כמובן אני בעד. ולכן חשבתי שצריך לפגוע להם
 5 בתשתיות. . . . אני לא מחפש את המלחמה, אני לא מחפש
 6 להיכנס. אי פחדתי מהכניסה פנימה. כי הכניסה פנימה בעצם
 7 אומרת להיכנס לבוך הלבנוני, ואנחנו צבא חזק ומצליחים
 8 ומנצחים, אבל 500 הרוגים 300 הרוגים – כל בית, אני מנחם
 9 את המשפחות האלה. אז נכון שיש מלחמה, . . . מה שהיה
 10 לנו כאן זה מול גרילות. עכשיו, שאלתי גם ידעתי על הנ"ט,
 11 על הנ"מ, ידעתי שיש להם יכולות הרבה יותר מפותחות,
 12 הרבה יותר מתקדמות מאשר במלחמת לבנון הראשונה,
 13 שהייתי אז בסדיר. יש להם יכולות אחרות לגמרי, זה לא אותו
 14 הפת"ח שהיה בתקופת לבנון הראשונה, אלא זו מלחמת לבנון
 15 השנייה. ולכן כמה שנעשה יותר רעש לכאורה, לא לכאורה,
 16 מייד, כמה שיותר מהר לגמור עם הדבר הזה.
 17 זה ברור שהעורף – כולנו ידענו שהוא חזק ועם עוצמה ונותן
 18 לנו כוח וגיבוי, זה יכול להיות יום יומיים, שבוע שבועיים,
 19 אבל זה לא יהיה פשוט הלאה, ולכן אני סברתי שצריך לעשות
 20 את מה שאמרתי, ואז העולם יבוא ויזעק, . . . פה זו היתה,
 21 לדעתי, תפישה של כולם. . . . תראו, אני לא שר החוץ, אין
 22 לי את האחריות על מדיניות החוץ, אני מכבד את דעותיהם
 23 של אחרים. דעתי לא התקבלה, הייתי בדעת מיעוט, אני ורמון
 24 דומני, שגם הוא סבר אותו הדבר.
 25 ר. גביזון: גם הרמטכ"ל?

- 1 אלי ישי : הרמטכ"ל הביא את הפעולות שלו. הרי יש תמיד את הדיונים
- 2 המקדימים עם הרמטכ"ל. דיונים פנימיים עם שר הביטחון
- 3 ועוד. אני שאלתי את הרמטכ"ל. אני גם ביקשתי הצעות, . . .
- 4 י. דרור : אתה מרגיש שהצבא נתן למפגש באמת אופציות שונות, שהיה
- 5 לכם מה להחליט?
- 6 אלי ישי : אני לא יודע לומר, איזה אופציות וכמה אופציות הצבא יכול
- 7 לתת במצב כזה. . . . הצבא נתן אופציה אולי א, ב, ג, . . .
- 8 אני דבק בעמדתי וסבור, שאם צה"ל היה נכנס במלוא עוצמתו
- 9 וכוחו עם כל הכשלים שהיו והימ"חים והכל, בסדר גמור, אז
- 10 וודאי שצה"ל היה עושה שם לכאורה סדר, והשאלה מה
- 11 המחיר שמשלמים ומה קורה יום אחרי. תמיד לנגד עיני היה:
- 12 נכנסנו – מצוין, אנחנו צבא, עשינו סדר, יצאנו, שבוע
- 13 שבועיים, חודש חודשיים, חצי שנה חלילה. הרי נאמר כך,
- 14 איבדנו 500 חיילים והם חוזרים לאותו מצב פלוס מינוס.
- 15 ר. גביזון : איך אפשר לעשות סדר בלי כניסה קרקעית שאתה מתנגד לה?
- 16 אלי ישי : לכן אני בא ואומר, אני לא רואה סדר לעולם מול תנועה
- 17 חיזבאללאית, מול טרוריסטים כאלה, מול ארגון כמו
- 18 החיזבאללה. אין כזה סדר. אתה יכול להרוג את המנהיג
- 19 הראשון, השני, ועוד אלף חיילים ולמחרת יגייסו עוד 2000
- 20 חיילים בחזרה. לכן במקרה הזה צריך לאיים, לפגוע . . . במי
- 21 שמארח אותם. אם סניורה היה זועק שלבנון נחרבת, אני
- 22 מעריך שנסראללה היה מתקפל הרבה יותר מהר, כפי שהיה
- 23 הנאום שלו אחרי שלושה שבועות. ככה אני הערכת ממש
- 24 בהתחלה. לא נביא אני ולא בן נביא, יכול להיות שאני עדיין
- 25 לא צודק, גם ניסיוני בדיונים בעבר בקבינטים, מטבחון ושומע
- 26 סקירות ובוחן ומתייעץ – אני לא גנרל, אני סמל ואני בכל
- 27 זאת מתייעץ, כי אני צריך לקבל החלטה כנבחר ציבור. ופה

בהרמת יד זה חיי אדם. אני מרבה להתייעץ גם עם הרב	1
עובדיה יוסף אפילו בעניין הזה, מבחינת איך אני מצביע	2
ובאצבע שלי אני שולח פה חיילים לקרב וסביר שחלילה אולי	3
לא כולם יחזרו הביתה בריאים ושלמים. זה לא דבר פשוט	4
בכלל. לא דומה אפילו למלחמת חומת מגן, שאני בין אלה	5
שאמרתי חייבים ללכת ולהיכנס ולהרוס את התשתיות שלהם	6
ואת המחרטות, את מפעלי הייצור שלהם, לצמצם את	7
היכולות שלהם בפגיעה והוצאת מתאבדים לפיגועים בארץ.	8
פה זה לבנון, אין לי מה לכבוש בלבנון, אין לי מה לעשות	9
בכפרים בלבנון, צריך לבוא ולחזק את כושר ההרתעה, לפגוע	10
בהם באופן משמעותי. פגיעה משמעותית זה מה שעשה חי"א	11
ביום הראשון של הטילים ארוכי הטווח וקצרי הטווח, שזה	12
באמת בעיה קשה . . .	13
ר. גביזון: . . .	14
אלי ישי: . . .	15
ר. גביזון: . . .	16
אלי ישי: . . .	17
ר. גביזון: . . . אתה נדמה לי, אמרת דברים . . . בהמשך אוגוסט,	18
אחרי הישיבה החשובה שבה דיברו על הרחבת המהלך	19
הקרקעי, שבה אתה נמנעת או שאפילו הצבעת נגד? . . .	20
אלי ישי: לא, אני נמנעתי, כי אני הייתי בין שניים שלושה נמנעים. אז	21
בפעם הראשונה נמנעתי וגם בפעם השנייה נמנעתי.	22
ר. גביזון: רק נמנעים,	23
אלי ישי: התנגדתי לכניסה. אמרתי, אם הקול שלי היה מכריע כניסה	24
או לא כניסה, הייתי וודאי מצביע נגד. אבל ראיתי שלא, אז	25
אמרתי, בוא נשמור לפחות על הסולידריות.	26

- 1 ר. גביזון: אבל אני בכל זאת רוצה לדייק, מפני שגם השר רמון וגם
 2 אתה, ששניכם השמעתם עמדות מאד דומות בנושא הזה,
 3 הופעתם אחרי הישיבה הזאת ברדיו, ויש תמלול של הראיונות
 4 שלכם, ואתם מדברים שם לא על פגיעה ממוקדת בבניין
 5 שממנו יורים או בבניין שיש בו מחסן אמל"ח.
 6 אלי ישי: כפרים שמהם יורים לעבר ישראל.
 7 ר. גביזון: . . .
 8 אלי ישי: . . . אני אומר את הדברים האלה משתי סיבות. סיבה
 9 ראשונה, עלי לא מקובל שייכנסו חיילים לתוך בית ויילחמו
 10 בשטח בנוי וייכנסו 27-30 חיילים ואוגדה ופלוגה וימותו לנו
 11 שם שבעה ושמונה ועשרה, ואלה מתחפרים מתחת במקלטים,
 12 חופרים שם מנהרות, עולים ויורדים ועושים מאתנו צחוק
 13 וטבח. אני לא צריך לבוא ולטהר את הבניין הזה, כי אני לא
 14 בא לכבוש את הבניין. אם אני בא לכבוש את המקום, אז אין
 15 לי ברירה, צריך לטהר אותו. אבל אני לא בא לכבוש. אני
 16 רוצה למנוע את הירי על ישראל. ולכן במקום לשלוח את
 17 החיילים למקומות האלה, מהכפרים האלה, מכל כפר שממנו
 18 יורים לעבר ישראל, בלי הפסקה, סיבה ראשונה קודם כל לא
 19 לסכן חיי אדם וחיילי צה"ל סתם. דבר שני, למען ישמעו
 20 וייראו, לא בהיבט שאני רוצה להכאיב להם ולהעניש אותם,
 21 לי היה כאב עצום שיוצאים אנשים חפים פשע, אזרחי לבנון
 22 שצריכים לעבור כפליטים מכפר לכפר. אבל אם אני צריך
 23 לבחור בין שהם יצטרכו לקום עם כל הציוד שלהם ולעבור
 24 לכפר אחר, . . . אני אבחר בדבר הזה. . . משתי סיבות:
 25 לא לפגוע בחיילי צה"ל, ודבר שני, שידעו גם הם מחר לא
 26 לאכלס את הגרילות האלה אצלם. ז"א זה יכול לחזור על

עצמו כל יום ועוד שנה תהיה שוב מלחמה כזאת ועוד שנתיים	1
שוב מלחמה כזאת, לאן נגיע?	2
... ר. גביזון:	3
... אלי ישי:	4
... ר. גביזון:	5
... אלי ישי:	6
... ר. גביזון:	7
... אלי ישי:	8
... ר. גביזון:	9
... אלי ישי: הכוונה היא שמכל מקום שיורים, שאזרחים יבינו,	10
האזרחים הלבנונים שהתירו לחיזבאללה להיכנס, האזרחים	11
הלבנונים שמאפשרים לחיילים של נסראללה לגרילות שלו	12
לבוא ולפעול, כי כנראה יש מזה גם טובת הנאה או כסף או	13
משהו, וזה לא מעניין אותי. הם צריכים להבין, . . . אי	14
אפשר לנצח גרילה במשהו אחר. . . .	15
... ח. נדל:	16
... אלי ישי: לכן היה לי כן עניין לעשות צעד משמעותי ועצום,	17
שיזעקו קצת בעולם ויבואו ויעצרו אותנו, בסדר גמור, מצוין.	18
אני מעדיף שיעצרו אותנו בהתחלה מאשר שיעצרו אותנו אחרי	19
שאנחנו בתוך לבנון עם 500 הרוגים ואז ניצחנו ניצחון גדול,	20
כל הכבוד. אני לא רוצה ניצחון מול גרילות. זה לכאורה	21
ניצחון? לכן אני תמיד אמרתי, אין פה מה להשוות בין ניצחון	22
לבין הפסד. מה ניצחנו את החיזבאללה? תודה רבה. אנחנו	23
צריכים לרסק את היכולות שלהם, לצמצם עד כמה שרק	24
אפשר. תמיד הם יכולים לחדש את זה שוב פעם, אבל אתה	25
מרחיק את הסכנה, אתה מראה להם שאנחנו גם עושים דברים	26
קשים, לא נוכל לעבור לסדר היום. היינו, לטעמי, בעניין הזה,	27

- 1 מבחינת המושג עניי עירך קודמים, וודאי, היינו יותר מדי,
 2 הייתי אומר, טובים בעניין הזה. זה לא בהיבט הקיצוני של
 3 הדבר, אני אומר את זה בהיבט הענייני, בהיבט של העם
 4 היהודי שנרדף, העם היהודי שנמצא באיום קיומי. זה מקרין,
 5 אמרתי אגב גם בדיונים, . . . אולי אני מגזים ואולי לא.
 6 אצלנו זה אחרת לגמרי, ואני לא מחפש את האתגר הזה של
 7 לבוא למלחמה . . . ונאבד שם מאות חיילים ונגיד ניצחנו.
 8 אני מעדיף שלא תהיה מלחמה ושידעו שאנחנו מסוגלים
 9 לעשות דברים קשים יותר, כפי שידענו לעשות בעבר.
- 10 ר. גביזון: אתה חושב שהמלחמה הזאת שיפרה את הרתעה שלנו?
 11 אלי ישי: לא.
- 12 ר. גביזון: ז"א בדיעבד היית רוצה שמשו יהיה אחרת במהלך.
 13 אלי ישי: בדיעבד רציתי שהמלחמה תסתיים בתוך ימים ספורים.
 14 בדיעבד ומלכתחילה רציתי שיפגעו קשה מאד בתשתיות,
 15 לטעמי, לא היה אכפת לי, איך אמרתי, בואו נעשה מגבית, כל
 16 העולם האמריקאים האירופאים, גם ישראל ביחד לשקם
 17 אח"כ את הכל בלבנון. אין לי שום בעיה עם זה. אבל צריך
 18 לדעת שהם מבינים, סניורה צריך להבין ובכל ראיון אמרתי
 19 את זה, שהוא לא יכול לאפשר לחיזבאללה לבוא בתוכו
 20 ולומר: אני לא אשם. הוא נושא באחריות.
- 21 ר. גביזון: אתה לא אומר בהתחלה שהעניין של משך הזמן, זה אחד
 22 מהדברים שבדיון שמתקיים בממשלה, בשבעה לא היית כבר,
 23 אבל בדיון שמתקיים בממשלה מדברים על הרבה דברים.
 24 מדברים על האם להגיב, רובם מסכימים שצריך להגיב,
 25 מדברים על איך להגיב קצת, מדברים, יש חילוקי דעות לגבי
 26 כמה זה צריך להיות ארוך, יש כאלה שמדברים על משהו מאד
 27 קצר, יש כאלה – אין איזו התכנסות בדיון של הממשלה

- 1 למשל, בנושא המאד מאד חשוב הזה, של מה צריך להיות
- 2 אורך המערכה, ואיזה הישגים אפשר להשיג באורך מערכה
- 3 מסוים, כי נדמה לי שדי ברור, שמערכה מאד מהירה לא יכולה
- 4 לפגוע הרבה מאד בתשתיות, מפני שיש סוג פגיעה שאתה עושה
- 5 רק מהאוויר ורק בקצר, אז הפגיעה היא מוגבלת. . . . אז
- 6 כשאתה יצאת ב-12 מהשיבה, איזה מהלך חשבת שהולך
- 7 לקרות? מה חשבת שהולך לקרות, איך זה נראה היה בעיניך?
- 8 אלי ישי: אני אגיד, אז מאד חששתי, כשחזרתי ביום הראשון, ביום
- 9 רביעי בלילה ה-12, מאד חששתי לאן אנחנו יכולים להתדרדר
- 10 או להיגרר. אני מאד לא רציתי להיגרר לשהות נמשכת בלבנון.
- 11 אני לא חשבתי שנכון יהיה להיכנס לשם שוב, אתה מתעמת
- 12 מול גרילות, והם נהנים מכל רגע שאנחנו בפנים, לא אכפת
- 13 להם חיי אדם, עוד חייל ועוד חייל, והוא מבין טוב מאד. . . .
- 14 והוא רואה בדיוק איך פה כולנו מגיבים על כל מה שקורה
- 15 ואת ארבע האמהות של המלחמה הקודמת, הוא מבין אמרתי,
- 16 זו מלחמה פסיכולוגית. לכן אני חשבתי מהתחלה לעשות את
- 17 זה – זה לא זבנג וגמרנו, אבל מכות קשות, ימים: יומיים
- 18 שלושה ארבעה לתת להם להבין, וסליחה על הביטוי, שאנחנו
- 19 גם משוגעים. אם אתם מטורפים, אנחנו משוגעים. איתנו לא
- 20 משחקים. חששתי מהכניסה הקרקעית, מהסיבות שאמרתי
- 21 אותן. אני יכול לחזור עוד פעם: כניסה קרקעית היא נזק.
- 22 אנחנו צבא כבד, צבא עם כל הטכנולוגיה שלו, אבל זה צבא
- 23 עם טנקים, זה נ"מ זה נ"ט, אנחנו משלמים מחיר מדי כבד,
- 24 ואני לא יודע אם נשיג את אותן מטרות, אם היו באים
- 25 ואומרים: תשמעו רבותי, אנחנו רוצים עכשיו להיכנס לכל
- 26 המנהרות – לא המנהרות, לכל –
- 27 מ. עינן: שמורות הטבע.

- 1 אלי ישי : שמורות הטבע ולהיכנס פנימה לכל הבורות שחפרו שם, ואם
- 2 לא – לא עושים, אם לא מצליחים – כלום, אולי לכיוון אחר,
- 3 אני לא יודע. זה הרי ברור שאנחנו לא מתכוונים להיכנס שם
- 4 מנהרה מנהרה ובונקר בונקר. זה הרי היה ברור ואף אחד לא
- 5 היה בעד הדבר הזה.
- 6 כבי' השופט : איך חשבת שזה ייגמר, לפי שיטתך איך היינו גומרים את זה?
- 7 אלי ישי : אני חשבתי לגמור את זה ככה, בהשמדת - \
- 8 כבי' השופט : אתה מראש חשבת לגבי היציאה -
- 9 אלי ישי : מראש חשבתי ואמרתי את זה ביום הראשון ולאורך כל הדרך,
- 10 באותו קו כפי שהגברת אמרה, באופן מאד עקבי. אני הייתי
- 11 במלחמת לבנון הראשונה, והייתי בממשלה כשצה"ל יצא
- 12 מלבנון, בממשלת ברק. אני ידעתי שאסור לחזור לסרט הזה.
- 13 לכן אמרתי להיכנס למאבק מול הגרילות - . . .
- 14 כבי' השופט : אבל לפי המתווה שלך של פגיעה בתשתית, מתי אתה תחליט
- 15 לצאת?
- 16 אלי ישי : אני לא נכנס בשביל לצאת. אני בפגיעה בתשתיות, אני מביא
- 17 אותם למצב -
- 18 כבי' השופט : לא, למערכה הזאת, איך אתה יוצא, מהי נקודת היציאה
- 19 במחשבה שלך.
- 20 אלי ישי : מדיני. ברגע שאני פוגע בתשתיות, . . . אני סברתי שאני
- 21 אגמור את זה מדיני, עם כל הכבוד לנו, אני לא חושב שצריך
- 22 שוב, להיכנס ולאבד מאות חיילים ולהגיד ניצחנו, כי בסוף
- 23 נגמור את זה בצורה כזאת או אחרת. תמיד זה ייגמר מדינית.
- 24 תמיד נגמר בצורה מדינית בסופו של דבר. לכן חשבתי, לתת
- 25 מכות כאלה קשות בהתחלה בתשתיות, . . . זה יביא למצב
- 26 שהעולם בא וזועק. ואני אומר לכם את האמת, עדיף שהעולם
- 27 יבוא ויצעק ויעצור אותנו. לי לא היה עניין להיכנס לשם.

1 שהעולם יבוא ויגיד: רבותי, כל הכבוד, הצלחתם. נסראללה

2 לא מרים ידיים, אבל נסראללה יבין שהוא הרס את לבנון, . .

3 שגם סניורה יעשה משהו כנגד החיזבאללה, . . . אנחנו אם

4 היינו עושים את זה, כולם היו זועקים ואני חושב, חכם לאחר

5 מעשה אני לא אוהב להיות, אני סבור, אם זה כמו שגבירתי

6 שאלה, אם היינו יכולים לחזור לדבר, זה בדיוק מה שהייתי

7 אומר: העולם יזעק, ניתן מכה קשה, . . . אין לנו שום עניין

8 להיכנס בחפים מפשע. פשוט אין לנו את העניין הזה.

9 להבדיל אני זוכר, עד כמה חשוב בעיני העניין של חילול השם

10 או קידוש שם, כשהייתי שר העבודה והרווחה לפני עשר שנים,

11 ולפני שמונה שנים, כמדומני, היה אסון הארובה, שנהרגו 8-9

12 עובדים זרים, 7 מהם מרומניה, אחד – עוד שתי מדינות

13 רחוקות, אני נסעתי מיוזמתי, ביקשתי לנסוע לרומניה, לנחם

14 את המשפחות. אמרתי, אתה לא צריך שגרירים רעים בעולם.

15 צריך שלא יהיה חילול השם. הם נהרגו פה, צריך לנסוע,

16 לקחתי אתי את אנשי הביטוח הלאומי, מה מגיע להם על פי

17 חוק, נסעתי לבקר את המשפחות, היה שם טקס מכובד,

18 ניחמתי את המשפחות, באתי ליום, הייתי כשר העבודה,

19 ודיברנו באמת בכאב עצום, על מה שקרה להם. שבעה אנשים

20 עוד הצטלמו דקות לפני שנפל. הלכו עם התמונות, באתי עוד

21 עם התמונות שהיו מהרגע האחרון, מפה אני מסביר את

22 המצב של לא להתגרות בגויים, וגם כן לא לגרום חילול השם.

23 אני בעד שכן, ואפילו אמרתי נוביל שיקום הכפרים לאחר מכן.

24 אבל קודם כל אנחנו צריכים להראות שישאל - , איתנו לא

25 משחקים. ואנחנו לא גיבורים כל כך גדולים שיכולים להילחם

26 עם כל העולם ועם כל מדינות ערב. אני גם מכיר את המגבלות

27 שלנו.

- 1 ר. גביזון: כשר מאד מנוסה, אתה יודע שיש דיון בממשלה, כל אחד
 2 אומר את מה שהוא אומר, אח"כ יש החלטה מאד עמומה
 3 ואח"כ מישהו מבצע אותה. האם אתה לא הרגשת שיש בעיה
 4 בכך שההחלטה יכולה ללכת בדיוק לכיוון שאתה לא רצית
 5 ללכת אליו. ז"א לא היה שום דבר בהחלטה שמנע אח"כ את
 6 הרמטכ"ל או את מי שיחליט מה לעשות, שום דבר לא היה
 7 בהחלטה שימנע להחליט על כניסה קרקעית. אז איך זה יכול
 8 להיות שהחלטת הממשלה, לא משקפת למשל, את ההתנגדות
 9 הנחרצת שלך לכניסה קרקעית?
- 10 אלי ישי: גבירתי, בשלב ראשון לא היו הרבה שאמרו צריכים גם
 11 להיכנס קרקעית. אני חושב שהרוב, אם זכרוני לא מטעה
 12 אותי, הרוב, מתחילה רצה תגובה חריפה וקשה, אווירית. אבל
 13 אני לא חושב שהיה שם מישהו בהתחלה שביקש להיכנס
 14 קרקעית ביום הראשון.
- 15 ר. גביזון: לא לא לא, אבל איך אתה חשבת שזה יתקדם? מי יחליט ומה
 16 הוא יחליט? כשאתה החלטת, היתה לך תקווה שאולי גם
 17 ביטאת אותה, שבחלקה התממשה ובחלקה לא התממשה, אבל
 18 איך לפי דעתך, היה התרגום של ההחלטה הזאת שהחלטתם
 19 למה אנחנו עושים. איפה ייאמרו הדברים האלה, שיבטיחו,
 20 למשל, שמי שרוצה להיכנס קרקעית מיד או לעשות דברים
 21 אחרים, לא יעשה אותם.
- 22 י. דרור: אני אחדד את זה במילים הרבה יותר בוטות ולא נכונות, אני
 23 מגזים. באיזה מידה החלטות הממשלה במליאה הן לא חותמת
 24 גומי על מה שהוחלט בחדר צדדי? במובן ששר היה יכול
 25 להציע, אבל קיבלו את כל ההצעות בחדר צדדי.
- 26 אלי ישי: קודם כל אני לא בוחן כליות ולב. ואני לא יודע לבוא ולומר,
 27 תמיד זה ידוע ומקובל, שראש ממשלה, שר הביטחון, רמטכ"ל,

1 אנשי הצבא מביאים ומציגים את האופציות, מציגים את
2 הדברים ואח"כ מביאים לקבינט החלטה מגובשת. מטבע
3 הדברים הם יותר מומחים ויותר בקיאים, יותר מבינים
4 מכולנו, מטבע הדברים. הם יושבים יום ולילה, שר הביטחון
5 יושב כל הזמן על העניין הזה, או ראש הממשלה, הרמטכ"ל,
6 כוחות הביטחון מטבע הדברים. אבל אנחנו כנציגי ציבור,
7 כשליחי ציבור, כחברי ממשלה, אמורים לבוא ולהגיד: זה
8 נשמע הגיוני, זה לא הגיוני, זה נכון וזה לא נכון. אני צריך
9 להביע את דעתי, זו הדמוקרטיה. אני לא מזלזל ולא מקל ראש
10 בהצעות וההמלצות של הצבא. אבל אני גם מרשה לעצמי
11 לחשוב אחרת. אני מרשה לעצמי גם לומר אחרת. אני גם מכיר
12 את הקונצפציות של הצבא כצבא, ואת הרצונות שלו כצבא.
13 אני יודע שהצבא רצה מאד, אמר: אתם רוצים לעצור את
14 הקטיושות – צריך להיכנס פנימה קרקעית.
15 ח. נדל: אתה ידעת את יכולתו של הצבא? את מוכנותו?
16 אלי ישי: שאלה מצוינת. אני מתחילת המלחמה, מעבר לדעה שלי לא
17 להיכנס, זה היה ברור לכולם, היה ברור ששנים צה"ל הולך –
18 המדינה הולכת לעידן של שלום, וזה לא אותו – והרבה
19 במסגרת כל הקיצוצים כל פעם, זה לא אותם אימונים, לא
20 אותם ימ"חים, לא שידעתי בוודאות, אבל זה היה ברור שזו
21 איזושהי תחושה שאנחנו לא מספיק מוכנים וערוכים אולי
22 ליכולות. אני שאלתי באחת השאלות, כמה נ"ט יש להם, כמה
23 נ"מ יש להם, מה יהיו ההשלכות של הכניסה שלנו. גם זה
24 שאלתי בקבינט כמדומני, ואני מניח שיש לכם את זה. זו גם
25 עוד סיבה ועוד תנא דמסייע שהבאתי לטענה שלי למה לא
26 להיכנס קרקעית. אבל תמיד זה מקובל וידוע שהם הדרג
27 שמביא לממשלה, הממשלה דנים בוחנים, בודקים, ולפעמים

1 זה מגיע ממש על חודו של קול כן או לא, זה גם כן קורה
 2 בדעות על מבצעים ופעולות כאלה ואחרות. אני זוכר שבחומת
 3 מגן אמרתי כן והובלתי לכן, ולהיכנס ולעשות, כי אחרת
 4 אנחנו פה כל יום מתפוצצים אוטובוסים ויש לנו מאות
 5 הרוגים, אין כזה דבר, אנחנו נלך לעשות את הסדר בתוך ג'נין
 6 ובכל מקום לגמור. גם ג'נין אגב, לא הייתי בעד להיכנס בית
 7 בית. בפירוש, להוציא את האנשים מהבתים, לקרוא להם.
 8 אמרתי את זה : בתקשורת, בכרוזים, להיפגש עם אנשים,
 9 לבקש שכולם יתפנו מהמקום ואנחנו אחרי זה נעשה את
 10 הפעולה ואת העבודה שלנו. בדרך כלל מקובל שכך מביאים
 11 את זה לממשלה, את ההצעות המגובשות, את האלטרנטיבות,
 12 יש להם שמות מבצע . . . יש הצעות ואני מראש התפללתי
 13 שהתוכנית שתתקבל, אם יהיה רוב, אז שתקבל ההצעה הכי
 14 פחות גדולה, כי אני חוזר ואומר, לא שאפשר לנצח בלי פעולה
 15 קרקעית. . . זה גרילות, ובגרילות – גם אם זה יקרה חלילה
 16 וחס עוד הפעם, אני אומר את אותו הדבר.
 17 עכשיו, אני כפי שאמרתי ואני חוזר, פגיעה קשה בתשתיות
 18 מזעיקה את העולם. . . העולם יזעק ואנחנו נזעק: הם
 19 זורקים פה טילים, פה נהרגים אנשים חפים מפשע – פה יורים
 20 – שם לא יהיה להם שקט. פה אין שקט – גם שם לא יהיה
 21 שקט, עניי עירך קודמים. העולם צריך גם את זה לדעת.
 22 העולם ידע מזה רק אם אנחנו – סליחה, קצת נשתגע. אם
 23 אנחנו נהיה יותר מדי יפי נפש וסליחה על המילים האלה,
 24 אנחנו נשלם מחיר. שישלמו גם הם.
 25 כבי' השופט: בוא לא נחזור על דברים מספר פעמים, כי יש לנו הרבה
 26 שאלות.

- 1 ר. גביזון: אני מוכנה לעזוב את העניין הזה ולעבור לעורף. אלא אם כן
 2 יש פה שאלות נוספות בעניין הזה.
- 3 י. דרור: אתה מרגיש שהצבא הציג תמונה די עמוקה של כל העניין?
 4 שבאמת הסבירו את מהות החיזבאללה, ואת זה שאין להם
 5 כלים נגד הקטיושות?
- 6 אלי ישי: אני לא יכול לומר, אני לא יודע לומר, כי אני לא הייתי
 7 בממשלה, היינו באופוזיציה ובדיוק באנו לממשלה החדשה
 8 ואני ניזון ממה שאני יודע בוועדת חוץ וביטחון, לא בדיוני
 9 קבינט בשלוש השנים אחרונות. התחושה שלי שהיה הבנה
 10 שהמצב הוא כזה שהם ערוכים באופן הרבה יותר גדול, רציני
 11 וחזק ממה שהיה בעבר. זה לא אותו הדבר. זה היה ברור
 12 לכולם. זה היה ברור לכולם. הצבא תמיד הלך בדעה, שאם
 13 אנחנו רוצים לעצור לגמרי את ירי הקטיושות והטילים
 14 מ. עינן: קצרות הטווח
- 15 אלי ישי: נכון. קצרות הטווח, צריך כניסה קרקעית מסיבית וגדולה
 16 מאד. הצבא אמר את זה. הצבא לא נכנס בדיונים, היו פה ושם
 17 שאלות, הערות, אבל לא נכנס ממש לעומק, לא ניתח את ה-
 18 י. דרור: כלומר, יציאה למלחמה זה דיני נפשות. זו אחת ההחלטות
 19 הקשות ביותר למדינה. החליטו את זה ככה אולי מהר מאד.
 20 אלי ישי: תראה, אפשר לומר מהר מאד, אפשר לומר לא מהר מאד,
 21 מסיבה פשוטה. כי מלחמה שנכפתה עלינו, זה לא שאנחנו
 22 ישבנו פה שנים ומתכננים מלחמה מה עושים ואיך עושים עם
 23 החיזבאללה. אף אחד לא נערך למלחמה –
- 24 ח. נדל . . .
- 25 ר. גביזון: . . .
- 26 אלי ישי: כן, זה מלחמת הפתעה שלנו, זה נכון מאד, וזה הבדל גדול
 27 מאד.

- 1 ח. נדל: יש פה הבדל, היא לא נכפתה.
- 2 אלי ישי: נכון, אבל – כמו שאתה אומר אני מסכים אתך, אבל פה
- 3 לכאורה, זה לא בגין זה שזה נכפה עלינו כי – עשו צעד, חטפו
- 4 חיילים, עשו סדרה של פיגועים וחטפו את החיילים וצה"ל לא
- 5 יכול לשבת מנגד. לכן אני בא ואומר –
- 6 י. דרור: היו עוד חטיפות. היתה גם חטיפה בשנת 2000 והיו ניסיונות
- 7 חטיפה אחרים ולא הגבנו ככה.
- 8 אלי ישי: היינו צריכים כבר אז, לדעתי, להגיב, חזק מאד ביום הראשון,
- 9 בחטיפת החיילים בפעם הראשונה, לפגוע בתשתיות שם – הוא
- 10 היה נזהר בעוד חטיפה. עובדה שהוא אמר את זה. אני לא
- 11 נביא ולא בן נביא ואני גם לא רוצה להיות חכם לאחר מעשה,
- 12 זה לא חכמה, אבל הוא אמר את זה, גם בנאום שלו בסוף, לא
- 13 ידעתי שככה ישראל תגיב. אז אני לא כיוונתי לדעת שוטים,
- 14 אלא מראש ידעתי, . . . , שהאיש . . . הזה הוא צריך לחטוף
- 15 את המכה החזקה. זה בדיוק העניין. יכול להיות שגם הצבא
- 16 לא היה – לא שהוא נערך למלחמה בלבנון, זה לא כמו שהוא
- 17 שעכשיו מתחיל להיערך למה שיכול לקרות . . . שזה לא
- 18 פסול, זה נקבע שיתקיים דיון, צריך לבדוק מה שקורה שם,
- 19 אי אפשר לסמוך על הבן אדם, כבר ביקשתי מחברי הממשלה
- 20 והקבינט: חברה, בואו ניערך, . . . , הוא יכול מחר לצאת
- 21 למלחמה. לא נפסיק להתכונן כאילו יש לנו מלחמה, . . .
- 22 אתה לא יכול לדעת מה יקרה בעוד שנה איתו ואתה לא יודע
- 23 מה צפוי. חוץ מזה, גם אם לא היה צפוי, פה צריך להיות
- 24 מוכנים, לא להיות מופתעים.
- 25 ר. גביזון: להיות מוכן, זה כבר בצופים אמרו.
- 26 אלי ישי: לצערנו הרב, זה מה שנגזר עלינו.

- 1 ר. גביזון: מאז '91 ואולי מאז מלחמת העצמאות, לא היה העורף במדינת
 2 ישראל חשוף לדברים מהסוג שהוא נחשף להם במערכה
 3 האחרונה בלבנון. לא היה מצב של שיתוק כלכלי של שליש
 4 מהמדינה, ומצב של פליטות, של חלקים ניכרים של
 5 אוכלוסייה בצפון. ואתה היית בתפקיד מאד מרכזי בהיערכות
 6 לדבר הזה, אז קודם כל, האם בסה"כ אתה חושב שההיערכות
 7 היתה מספקת. מה צריך לעשות לעתיד והאם זה היה צריך
 8 להיות שיקול בהחלטה על הפעולה.
- 9 אלי ישי: . . .
- 10 ר. גביזון: . . .
- 11 אלי ישי: . . .
- 12 כבי' השופט: בסוף ההחלטה ראש הממשלה אומר ששרדי הממשלה
 13 צריכים להיערך לקראת העורף. אבל לא היה אף אחד, אלא
 14 אם כן אני טועה, שריכז את כל הפעולות של משרד המסחר
 15 והתעשייה או משרד הרווחה או משרד הפנים שיטפל בעורף
 16 באופן כולל.
- 17 אלי ישי: מנכ"ל משרד הממשלה –
- 18 ח. נדל: . . .
- 19 אלי ישי: פה מהתחלה, והיו לי גם שיחות אתו, הוא עשה מאמצים
 20 אדירים, כפי שאמרתי, ביום הראשון כשפרצה המלחמה
 21 בפועל, הייתי גם בשטח. ובאותו יום דיברתי עם שרים,
 22 דיברתי עם מנכ"ל ראש הממשלה, שהוא אמר שהוא כבר נערך
 23 עם כל הגופים, עם כל המשרדים. המתנו גם לראות מתי שר
 24 הביטחון יוציא צו, כי אני הצעתי, אני יכול להוציא צו אחרי
 25 שר ביטחון שמוציא צו שזה מצב חירום, או מצב מיוחד,
 26 ובהתאם לכך אני מוציא צווי ריתוק. את כל צווי הריתוק
 27 הוצאנו ללא יוצא מן הכלל. הוצאנו צווי ריתוק ללמעלה מ-20

1 אלף אזרחים שרותקו, ואני הייתי בדעה לרתק את כל מי שרק
2 צריך, אפילו בטיפה בספק, על מנת וזו תחושה טובה לאזרחים
3 שסובלים מפגיעה בעורף. אז אמרתי את זה בתחילת דברי,
4 סיירתי כבר ביום הראשון, ראיתי שיש קריטריונים איך אתה
5 מעביר כסף – דיברתי עם שר הפנים, אם אתה יכול להעביר לי
6 כסף, אם אני יכול לדעת באיזה קריטריונים, בררתי את זה
7 שוב ושוב, ואמרתי, אני מוכן להקצות כסף. עד שבסוף, כולם
8 הרי ציפו שתוך יומיים שלושה זה יעבור, ייגמר. אמרתי, עד
9 שזה ייגמר, באתי לסייר, ראיתי את המקלטים, כשהייתי שר
10 הפנים, הייתי מכיר את המצוקות שלהם כשר פנים לשעבר,
11 באתי ואמרתי: רבותי תראו, אין אצלנו כסף, קחו מן הכסף
12 כל מה שצריך 5-10-12 מליון, בסוף הגיע ל-12.7 מליון, כמעט
13 13 מליון, אני לא מגביל. קחו את הכסף קודם כל, מה שנקרא
14 את המנה הראשונה, לאחר מכן ישבו השרים הנוגעים בדבר,
15 ואכן ישבו אח"כ שר האוצר, שר הפנים וביקשו כמדומני 50
16 מיליון שקל עוד כסף לזה, אני דיברתי עם ראשי הערים
17 ואמרתי: הכסף הזה יהיה עבורכם, מעבר לגופים הוולונטריים
18 שישפקו מטרנה ואוכל, אבל שזה יהיה לקשישים למבוגרים
19 תנו להם אוכל, מנות חמות, בוקר, צהרים וערב. הרי
20 הפאניקה והבהלה והבלגן הזה מצריך משהו יותר זה – היות
21 וזה לא פיגוע, זה לא מצב חרום, אז דין אחר במצב חרום, אם
22 המדינה לוקחת יחד עם פיקוד העורף לחלק את האוכל וכו',
23 אגב, אני גם הצעתי בישיבת ממשלה, ביקשתי משר הביטחון
24 גם בישיבות הממשלה וגם התקשרתי אליו תוך כדי הסיורים
25 שלי בצפון במלחמה, שאם זה לא מצב של חירום, אז לפחות
26 לתת כן לחיילי פיקוד העורף, למרות שזה לא מצב חירום,
27 אלא מיוחד, שיסתובבו בית בית, לראות מה קורה עם

- 1 הקשישים, הייתי גם שר הרווחה והעבודה, לראות מה קורה
 2 עם החולים, מה עם בתים של הנכים.
- 3 היה מקרה שהייתי בסיוור בחצור, ושם נאמר שעובדים זרים
 4 לא יתפנו יחד עם הקשישים הסעודיים –
- 5 כבי' השופט: זה נעשה או שזו היתה רק הצעה?
 6 אלי ישי: לי נאמר שזה נעשה. לי נאמר שזה נעשה. היתה שאלה למשל,
 7 האם העובדים הזרים, הפיליפיניות, העובדות הזרות, יתפנו
 8 עם הקשישים והקשישות לבתי אבות. כי פיננו את הקשישים
 9 משם. אז אמרו מה פתאום, הם לא באים לבתי אבות. אני
 10 דיברתי אז ישר עם מנכ"ל הרווחה, אמרתי לו: אני מבקש שכן
 11 לפנות את הקשישים יחד עם העובדים הזרים שלהם.
- 12 מ. עינן: בטח.
- 13 אלי ישי: זה בשבילם אסון, שפתאום אדם כזה בא למוסד, לבית אבות,
 14 עובדה שהם רצו בבית, כי הם לא רצו לעבור לשם, אז הדבר
 15 היחיד שעוד יכול לשמור על המורל שלהם וגם להקל על
 16 העומס שיהיה בבתי אבות, שהעובדת הצמודה שלהם תהיה
 17 שם אתם. אז יש לי תפישה שאומרת: זו מלחמה – כן. היתה
 18 לי שיחה עם היועץ המשפטי של המשרד שלי, . . . שאמר:
 19 בתפישה זה לא מקובל שילכו יחד לבתי אבות אמרתי לו אתה
 20 יודע מה? בתפישה קבועה לא רוצה להתווכח. כרגע זו מלחמה
 21 ובאמת העבירו אותם גם כן. פה היה צריך באמת דברים לא
 22 שגרתיים. וכפי שאמרתי, סיירת שם הרבה, הוצאנו גם
 23 כספים. הקמתי מטה חירום במשרד, שמתי בלשכה כמפקד על
 24 חדר המצב המיוחד הזה אל"מ במילואים . . . שהוא איש
 25 פיקוד העורף, והוא הצטרף לעבוד אצלי בלשכה כעוזר, כיועץ
 26 כלכלי, מיד אחרי הבחירות. אני מכיר אותו כשר הפנים,
 27 שהוא היה בא עוד על מדים כפיקוד העורף, הוא היה אחראי

- 1 על פיקוד העורף, . . . , אמרתי לו: אתה יודע מה, בוא, אתה
 2 משתחרר, בוא תעבוד אצלי בלשכה, אני צריך אנשי מקצוע,
 3 אתה כלכלן, אתה איש מקצוע, בוא תעבוד אצלי בלשכה.
 4 הסכים לעבוד אצלי בלשכה, . . . והוא בעצם כאיש צבא
 5 פיקד, היה יושב יום יום בפיקוד העורף. אני דיברתי עם . . .
 6 אלוף הפיקוד כמעט כל יום. היתה בעיה עם המפעלים, כן
 7 יעבדו לא יעבדו, האם יסיעו אותם באוטו מוגן, האם המקום
 8 שם יותר מוגן מאשר בבתים שלהם, אז כפי שאני אומר, גם
 9 אותו שמתתי על המשמר, יום יום הייתי מדבר איתו ועם פיקוד
 10 העורף, וכנ"ל המנכ"ל. אני מודה שבתקופה הזאת לא עשיתי
 11 כלום להוציא המלחמה מבוקר עד ערב, עם הממונה על המחוז
 12 בצפון, שעשה עבודה מצוינת. בד בבד ביקשתי והכנתי הצעת
 13 חוק בשבוע הראשון של המלחמה, לפיצוי לעובדים ושלא
 14 יפטרו את העובדים, מסיבה פשוטה, אמרתי, נעשה את זה
 15 מהר ונקל באופן משמעותי על העורף שלנו. ואני חושב שהפעם
 16 באמת גם ראש הממשלה וגם שר האוצר, וגם מנכ"ל ראש
 17 הממשלה, בעניין הזה שגיבשנו תוכנית פיצוי למעסיקים
 18 באופן מיידי ומהיר, זה עשה המון, זה תרם באמת תרומה
 19 משמעותית לכך שהעסקים לא – בקיצור, נפגשתי עם אנשי
 20 ארגונים ויצאתי לסיורים בצפון ובחיפה, ישיבות תיאום,
 21 נפגשתי אצלי במשרד עם מנהלי בנקים,
 22 כב' השופט: למה לא הפעילו את מל"ח? הרי היה מערך של מל"ח אשר היה
 23 אמור להיות מוכן לשעת חירום, שאז יפעילו אותו ויש כבר כל
 24 הקשרים מוכנים,
 25 אלי ישי: זה רק ברגע שמחליט על זה שר הביטחון.
 26 כב' השופט: מל"ח לא הופעל.
 27 אלי ישי: ברגע ששר הביטחון חותם על מצב חרום,

- 1 כב' השופט : האם העליתם את זה בממשלה?
- 2 אלי ישי : וודאי שהעלינו את זה, כמדומני אפילו עוד כמה שרים העלו
- 3 את זה.
- 4 כב' השופט : מה היתה התגובה, מה היתה התשובה למה לא הופעל?
- 5 אלי ישי : התשובה שזה מצב מיוחד,
- 6 ח. נדל : הכריזו על מצב מיוחד ולא מ"ח.
- 7 אלי ישי : נכון. זאת היתה ההחלטה. אני זוכר שאפילו ביקשתי כן מצב
- 8 חירום כי המצב הוא חירום, אבל היו וויכוחים, אם כי די
- 9 מקצועיים, לא רק ההשלכות של מצב חירום, הדעה הרווחת –
- 10 שר הביטחון צריך להכריע על מצב חירום, כי אני הרי הכנתי
- 11 צו על מצב חירום, מבחינתי, אחרי שר ביטחון, והמתנתי
- 12 אמרתי שר הביטחון עמיר פרץ הייתי צריך גם להתייעץ אתו.
- 13 התקשרתי אליו וגם דיברתי אתו בממשלה, אמרתי לו: אני
- 14 מכין את הצו שלי, אני מבקש להתייעץ אתך וגם עם ראש
- 15 הממשלה. אז בישיבת הממשלה ביום ראשון בבוקר, שר
- 16 הביטחון אמר שהוא יעשה התייעצות, ולאחר התייעצות הוא
- 17 ייתן לי תשובה. גמר את ההתייעצות, הודיע שהוא מכריז על
- 18 מצב מיוחד, במקום חתמתי מיד על צווי הריתוק. אמרתי
- 19 אפילו . . . תשמע, אל תחכה שמישהו יזום ויפנה אליך, ראשי
- 20 הערים יפנו אליך. אתה מתקשר לכל ראשי הערים ביוזמתך,
- 21 כמו שאני מתקשר לאחד אחד מראשי הערים, אתה מתקשר
- 22 לכל השאר ואומר: רבותי, מה אתם עושים בערים. יש בנקים,
- 23 אין בנקים יש דואר אין דואר, יש בעיות – אין בעיות, עובדים
- 24 כל הגופים, מכבי אש. אל תחכה שהם יתקשרו אליך ויחפשו
- 25 אותך. אתה לוקח את הרשימה של ראשי הערים שמופגזים,
- 26 ואתה מתקשר אליהם אחד אחד ואתה אומר להם: אני
- 27 לרשותך. אלה המילים שאמרתי . . . וכך הוא גם עשה

- 1 הסמנכ"ל שאחראי על זה. אני חושב שאנחנו צריכים להיות
- 2 אתם ולשמוע ולראות, כפי שאמרתי, אכן סיירתי בחלק גדול
- 3 מאד מהמקומות. נכנסתי גם למקלטים וגם סיירתי ב –
- 4 כב' השופט: יש לך איזה לקחים מהנושא של העורף?
- 5 אלי ישי קודם כל למדתי גם מחדר המצב, ושם היינו מקיימים
- 6 טלפונים יום ולילה, היה לי צוות נפלא שעשה עבודה מצוינת.
- 7 אפילו בסוף המלחמה זימנתי את כולם לתודה ולהערכה.
- 8 חילקתי לכולם שי עם הקדשה ספר תהילים, והבעתי באמת
- 9 הערכה שהם עשו יום ולילה, כי זה היה חשוב, הם באמת עשו
- 10 את זה מכל הלב. ביקשתי מיד להפיק את הלקחים, להכין
- 11 תוכנית הפקת לקחים, כולל שינוי החקיקה. אמרתי: רבותי,
- 12 כל דבר שראיתם ואתם חושבים שיש שם דבר שניתן להשפיע
- 13 על הבאות, ולתקן, תעשו. גם אם זה לא משנה, ואמרתי את
- 14 זה אז ככה תוך כדי דיון, אז לא משנה אם זה יקרה, אני
- 15 מקווה שלא יקרה, אבל גם אם יקרה בעוד חמש או שש שנים
- 16 או בעוד שלוש שנים ואני לא אהיה שר התמ"ת ואולי אני גם
- 17 לא אהיה בתפקיד הזה, לי חשוב שמי שיבוא אחרי ידע: הנה
- 18 הפקת הלקחים, הנה הצעת החוק, למנוע עגמת נפש, צער וסבל
- 19 לאזרחי מדינת ישראל גם בעתיד, ויש לנו -
- 20 כב' השופט: ואכן יש לך חוברת כזאת?
- 21 אלי ישי: יש לנו חוברת של הפקת לקחים.
- 22 כב' השופט: אפשר לקבל אותה?
- 23 אלי ישי: בהחלט כן. חוברת מסודרת שהם הציעו דברים וביקשתי
- 24 מהיועץ המשפטי של המשרד להכין גם חקיקה בהתאם
- 25 ולהביא אותה כהצעת חוק לממשלה.

- 1 י. דרור: אתה היית הרבה בשטח, איך התרשמת? שהיתה ירידה במורל
- 2 הציבורי? שהם התעייפו ממקלטים? גם בממשלה הובעו
- 3 הדאגות כמה זמן תחזיק האוכלוסיה מעמד.
- 4 אלי ישי כן, כמובן היו דאגות, ובואו לא נכנס לאופוריה, קרה שם
- 5 אסון וכולם אמרו תמשיכו עד הסוף ואל תוותרו, הדברים
- 6 ששמעתי במקלטים זה היה מדהים. אבל אמרתי באמת:
- 7 חבר'ה, זה טוב ליום יומיים, לשבוע שבועיים, אבל בשלב
- 8 מסוים אמרתי בממשלה: תשבו יום אחד במקלט – לדעתי זה
- 9 מופיע שם – תשבו יום אחד במקלט וזהו זה, תראו מה קורה.
- 10 איך אמרתי בהומור למישהו? אתה תעדיף למות למטה בבית
- 11 ולא להיות במקלט. זה לא פשוט ואמרתי את זה גם ככה.
- 12 כמדומני זה מצוטט, אבל וודאי שאמרתי את זה. הם נתנו
- 13 לנו גיבוי מלא, אבל אנחנו היינו צריכים, הצבא היה צריך
- 14 לעשות הכל מהר, על מנת שהם לא יספיקו לסבול שם. הם
- 15 נתנו לנו באמת גיבוי עצום העורף, ולכן אמרתי, דווקא בגלל
- 16 זה, ואני גם מצוטט, צריך לתת להם עוד יותר ולבוא לקראתם
- 17 עוד יותר ולרשויות ולראשי הערים, לציבור, לאוכלוסיה, גם
- 18 אם זה יעלה הרבה כסף, זה שווה את הגיבוי. ובאמת, אני
- 19 חושב שגם משרד הפנים והאוצר הזרימו אני לא זוכר, בשבוע
- 20 השני או השלישי של המלחמה או אולי אפילו בשבוע הראשון
- 21 יכול להיות, דומני שראש הממשלה כבר היה בצפון בביקור
- 22 עם ראשי הערים בשבוע הראשון, והזרימו הרבה כסף.
- 23 אבל העורף, אני שסיירתי שם במקלטים, כפי שאמרתי
- 24 לאדוני, גם אם הם היו הכי הכי עוצמתיים וחזקים ומבקשים
- 25 ודורשים, אנחנו צריכים לעשות הכל כדי שזה ייגמר מהר, כי
- 26 זה לא פשוט. עם כל המוטיבציה זה לא פשוט.

- 1 י. דרור: אני אשאל אותך שאלה שהיא חשובה לדעתי, ותסביר אותה
- 2 אולי. בבתי החולים בהדסה, בחדרי החולים, מסתובבים
- 3 רבנים כדי לנחם את החולים. האם מוסדות הדת מילאו
- 4 תפקיד חשוב בשמירת המורל?
- 5 אלי ישי: בהחלט כן, דיברתי עם –
- 6 י. דרור: זה הופעל מרכזית? איך זה פעל?
- 7 אלי ישי: ממש כך, אני קודם כל דיברתי עם נציגים שלנו ברחבי הארץ.
- 8 דיברתי עם ארגון "ערכים" למשל, אמרתי להם: לכו,
- 9 תסתובבו שם ותחזקו אותם, וזה הזמן, הם בחרדה, האמונה
- 10 זה דבר שנותן מוטיבציה, תעשו את זה, הם הסתובבו לדעתי
- 11 בכל המקומות. אני ביוזמתי הרמתי טלפון למנכ"ל "ערכים"
- 12 ואמרתי לו: תשמע, בוא, החבר'ה צריכים חיזוק, מורל. כל
- 13 הזמן הם יושבים שם כל היום. הם צריכים את המורל הזה,
- 14 בוא תיכנס אליהם, גם את זה עשינו. הערה יפה. בהחלט אני
- 15 חושב. גם הגופים הוולונטריים –
- 16 י. דרור: היית בקשר?
- 17 אלי ישי: אפילו ברמה הפנימית התנועתית, ח"כ אצלנו ריכז את כל מי
- 18 שרצה לבוא לירושלים, ונפגשתי עם מנכ"ל הגוינט . . .
- 19 נפגשתי עם מנכ"ל הסוכנות זאב ביילסקי, הזמנתי אותו אלי
- 20 למשרד.
- 21 י. דרור: יו"ר הסוכנות.
- 22 אלי ישי: יו"ר הסוכנות. זימנתי את . . . שבדיוק היה אח"כ קבינט
- 23 וקראו לי לצפון, זה היה במוצאי שבת, אמרתי לו: לא נחכה
- 24 ליום ראשון, בוא אלי במוצאי שבת, קבעתי אתו במוצאי שבת
- 25 והוזעקתי לקבינט, לצוות של השביעייה, והיינו אמורים
- 26 להיפגש במוצאי שבת ולסייר עם . . . בבתי מלון בירושלים,
- 27 בוא תראה מקרוב מה קורה לאנשים שבאו מהצפון. חשוב

1 שיראו אותם, חשוב שאתה תראה אותם, חשוב שנתחכך אתם,
 2 שנשמע את המצוקות שלהם. ובאמת הוא עזר מאד, גם הוא
 3 וגם . . . וגם הסוכנות, בכספים, במשחקים, לממן ולסייע.
 4 אני זימנתי אלי בסוף התהליך גם את מנהלי המוסדות, כמו
 5 נתיב מאיר ומכון לב ועוד גופים במדינת ישראל שיארחו
 6 אצלם אזרחים. ואצלנו ארגנו באופן וולונטרי מטרונות
 7 וטיטולים והקמנו אפילו בית תמחוי ליד בית מלון, שמי שלא
 8 יכול לאכול כל ערב בבית המלון, הוא יכול חצי פנסיון, אז מה
 9 יהיה, צהרים או ערב הוא לא יאכל? אז הכנו כעין בית תמחוי,
 10 והשיגו תרומות האנשים שלנו שם, וכמובן מי שהגיע
 11 לירושלים, גם את זה עשינו. ואני גם טרחתני – טרחתני, זו
 12 חובתני לדעתני, להזמין את כל המנהלים האלה אלינו, להעניק
 13 להם שי אחרי המלחמה, הם אמרו לא צריך לטרוח, אמרתי
 14 להם אני רוצה שכן תבואו, הבעתי בפניהם את ההערכה
 15 העצומה שיש לנו אליהם, וגם פה אמרתי, להתייחס בחוק איך
 16 מתייחסים לגופים וולונטריים כאלה, לארגונים כאלה, בתי"ס
 17 ומוסדות. איך אמר לי אחד המוסדות: חשמל על חשבונני.
 18 ניקיון על חשבונני. תשמע, אני בקושי חי כמוסד, אני לא
 19 משלם את החשמל כי המוסד קורס, לא ביקשתי כלום, אבל
 20 את המינימום שבמינימום, אני באמת לא מחזיק מעמד.
 21 אמרתי להתייחס בחוק איך מממשים – כמו שמגייסים
 22 מכוניות בצו 8, מגייסים אנשים, בואו נגייס גופים
 23 וולונטריים שיסכימו, עמותות וגופים שהם מוכנים בשעת
 24 חירום לגייס, בואו נכשיר אותם ובואו נראה מה המדינה כן
 25 יכולה לתת על כל הדבר הזה, כי כל דבר זה קריטריונים,
 26 וועדת תמיכות. כלום אתה לא יכול לתת להם. כלום. מי
 27 שצריך לשלם לחברת חשמל, לא יכול לקבל שקל תמורת כל

- 1 מה שהוא הוציא, לא מבקש אוכל, לא מבקש דברים שבאמת
2 נעשו בהתנדבות ובצורה נפלאה, ואי אפשר לתת להם כסף.
3 אמרתי, בוא תכין את המצב פה, שנוכל, אם קורה אירוע כזה,
4 ח"ו תהיה מלחמה, גופים וולונטריים שהסכימו לארח את
5 האזרחים, אינני יודע מתי זה יקרה ובמידה ויקרה כזה דבר,
6 שתהיה אפשרות למדינה כן להעביר כסף דרך הרשות, דרך
7 וועדה מהירה, שיקבלו את הפיצוי, כדי שלא יהססו מחר
8 מחרתיים לארח את האזרחים. גם לפרט הזה ירדנו בדיונים.
9 וכפי שאמרתי, עשינו הרבה דיונים, יום ולילה עד מאוחר, גם
10 כדי לראות מה אפשר באמת לעזור עם זה . . . אגב, נפגשתי
11 גם עם מנהלי בנקים.
- 12 י. דרור: באיחור. מה עם הטיפול במיעוטים?
13 אלי ישי: סליחה, ביקשתי מהבנקים שבמסגרת של האובר דרפט, שיקלו
14 בזה. כנ"ל במיעוטים ללא שום הבדל. ביקשתי וגם היה סיור
15 שלי שם וגם כסף חילקנו. שלא יהיה חלילה וחס הבדל, כסף
16 מחולק לישובים היהודיים ולמיעוטים באופן שוויוני, מי
17 שקבע את הקריטריונים זה משרד הרווחה. אני לא קובע איפה
18 וכמה. אני אומר זה הכסף, אתם תחלקו לכולם ללא יוצא מן
19 הכלל, תחלקו גם למיעוטים.
- 20 כב' השופט: היתה תוכנית בממשלה על פינוי אוכלוסין מסודר? או ארגון
21 של מקום שבו יוכלו להתפנות האזרחים?
22 אלי ישי: בדיונים בממשלה התחילו לדבר על היערכות לקראת פינוי,
23 ונערך לפינוי הזה מנכ"ל ראש הממשלה, . . . עד שבסופו של
24 דבר הושג, אני מעריך שאם לא היתה מושגת הפסקת אש,
25 התחיל כבר בעצם הפינוי. התחיל. בקריית שמונה היה פינוי,
26 שבוע לפני הפסקת האש כבר התחילו לפנות, את כל קריית

- 1 שמונה, לדעתי, פיננו שבוע לפני תום המלחמה. ז"א היה שלב
- 2 שכבר פיננו אנשים. כן.
- 3 ר. גביזון: לפני המלחמה היה שקט בצפון, לא היו קטיושות. הקטיושות
- 4 באו מפני שאנחנו החלטנו על תגובה מהירה. אתה אומר וגם
- 5 כולם אומרים שהיה הרבה מאד גיבוי לפעולה הזאת, מפני
- 6 שאמרו: אנחנו רוצים אחת ולתמיד להסיר את האיום. בסופו
- 7 של דבר, היה הסדר מדיני, אבל הסדר מדיני בעצם חוזר, עם
- 8 שיפור מסוים למצב הקודם. הרקטות עדיין נמצאות שם, אם
- 9 יהיה משהו, אז יכול מאד להיות שהן תמשכנה לעוף. והגענו
- 10 בעצם למצב שבו היינו מבחינת האנשים, לא מבחינת אולי
- 11 צבא לבנון בגבול וכל זה, מבחינת האנשים, במצב די דומה
- 12 למצב שבו היינו לפני המלחמה. אתה בעצמך אומר, שההרתעה
- 13 כנראה נחלשה, לא התחזקה. אז למה אתה מופתע, וככה . . .
- 14 לגמרי לא מבין, למה יש חלקים ניכרים בציבור שיש להם
- 15 אכזבה, תסכול וביקורת.
- 16 אלי ישי: אני לא מופתע. אני לא מופתע מתחושת הציבור או מהביקורת
- 17 שיש לציבור. הביקורת במקומה. אני חושב שהיו כשלים
- 18 וצריך לבחון ולבדוק אותם, לכן אני גם סברתי שנכון שתוקם
- 19 וועדה והדבר הזה ייבחן וייבדק.
- 20 ר. גביזון: איך?
- 21 אלי ישי: אני בהתחלה תמכתי בהקמת וועדה ממלכתית, בשלב ראשון.
- 22 אח"כ בגלל הרצונות הפוליטיים, תמכתי בהצעה של וועדת
- 23 חקירה בראשות שופט. זו היתה אז הדעה שלי וזה גם היה
- 24 בתקשורת. שאני חושב שנכון שתהיה בדיקה יסודית, הפקת
- 25 לקחים לטובתנו. למעננו ולעצמנו, למען ילדינו. אני לא
- 26 מופתע מהביקורת הציבורית. אני לא מופתע, יכול להיות
- 27 שרמת הציפיות היתה מאד גבוהה, יכול להיות שלא עשינו

מספיק הסברה נכונה, אני כל הזמן סברתי שצריכים להגביר	1
את ההסברה, כל הזמן הסברה והסברה, לצאת ולדבר יום יום	2
עם האזרחים, להבדיל ממה שהיה עושה נסראללה, לא היה	3
יום אחד שלא היה מוריד את המורל ואומר כל הזמן כל	4
היהודים על הקרשים. וזה היה נורא, אז אני לא מופתע	5
מהציבור. אני רק חשבתי שצריך לעשות גם הסברה הרבה	6
יותר מתוגברת ונעשתה, ראש הממשלה דיבר מספר פעמים,	7
וזה בעיני היה מאד חשוב. אני גם הייתי בין אלה שמאד תמך	8
ואפילו ביקש שזה יקרה. אין לי הפתעה מהציבור. אני חושב	9
שאנחנו לפעמים ממהרים לגמד הישגים שלנו, אנחנו ממהרים	10
בלהוריד מורל, ממהרים לפעמים במלחמות יהודים, אחד עוזר	11
לשני לערוף את הראש השלישי, לפעמים צריך להפריד בין	12
מורל לבין מציאות, במציאות צריך לעשות ביקורת עניינית	13
נוקבת ולפעול כמו שצריך, ומצד שני, מבחינת המורל, גם אם	14
המצב הוא באמת קשה ויותר ממה שחושבים צריך לשמור על	15
המורל שלנו.	16
אני רוצה בכל זאת לחדד כאן את השאלה. תראה, אם אני	17 מ. עינן :
מסתכל עכשיו במעוף הציפור על סיום המלחמה, יש פה	18
למעשה החלטות מדיניות בנות הישג. 1701, צבא לבנון ירד,	19
מה שהיה קודם, לגבול, כוח בין לאומי כזה או אחר מגבה	20
אותו, יש כוונה לחסום את הגבול מסוריה להכנסת אמל"ח,	21
יש החלטה שהחיזבאללה לא יהיה לאורך הגבול, תיאורטית	22
צריך לפרק את החיזבאללה והוא בכלל צריך לעלות למעלה,	23
אבל זה גם היה קודם. יש תוצאות, שאני מניח שאם לפני או	24
ביום ישיבת הממשלה היו אומרים שזו המטרה שאנחנו	25
רוצים, היו משיגים את זה ומאד מרוצים. למעשה, אני כמעט	26
לא מכיר הרבה מלחמות, שהתוצאה המדינית בסיכומו של	27

1 דבר, היה כמו שהיה במקרה הזה, לטובת המהלכים שלנו.
 2 ובכל זאת, גם אתם בממשלה וגם העם הזה מרגיש תחושה של
 3 כישלון. עכשיו אני עוזב את הציבור, מה להגיד לציבור ואיך
 4 נופיע בפניו ולחיזבאללה וכו'. יש תחושה של כישלון. איפה זה
 5 קורה, מה קרה פה?
 6 אלי ישי: קודם כל אני מאד מסכים, וגם אמרתי את זה בדיונים גם
 7 בממשלה וגם בקבינט כדומני, אם זכרוני אינו מטעה אותי,
 8 בואו נפסיק לגמד את ההישגים שלנו, ההישג המדיני ואפילו
 9 הצבאי בסופו של דבר היה טוב. ההישג המדיני – כמו שהגדרת
 10 את זה, אם היינו מקבלים ביום השלישי או הרביעי מקבלים
 11 את מה שקיבלנו, זה לא היה אפילו אחד בארץ שהיה אומר
 12 שזה לא ניצחון עצום. ז"א ההישגים הם הישגים. אבל למה
 13 ציפינו בהתחלה? ציפינו שצבא לבנון יפרוש את צבאו בדרום
 14 לבנון, ציפינו שהחיזבאללה לפחות, הרי יודעים כולם שלא
 15 יתקפל לגמרי, אבל שיוודיע שהוא מתפרק מנשקו וכו'. את
 16 ההישגים האלה, ציפינו במשך הרבה שנים ולא קיבלנו אותם.
 17 אחרי 18 שנה בלבנון, לכן אמרתי לאנשים שחשבו שצריכים
 18 להמשיך את המלחמה, אמרתי ומה, תמשיכו אותה עוד 18
 19 שנה? ואז תקבלו כן את השבויים בחזרה? את רון ארד
 20 קיבלנו? מידע על רון ארד קיבלנו אחרי 18 שנה? אפילו מידע
 21 לא קיבלנו. אז מה החכמה להיכנס ללבנון ולהמתין שם עוד
 22 כמה שנים, אפרופו הדעה שלי לא להיכנס פנימה?
 23 אני מאד מסכים שההישגים המדיניים הם מצוינים.
 24 והצבאיים – הם טובים, רק אני חשבתי שאפשר להשיג אותם
 25 בימים הראשונים בלי להיכנס קרקעית. עכשיו, מה קרה, מה
 26 שאני יכול להגיד לך, מה קרה לכאורה, בתחושה של הציבור.
 27 יכול להיות, ואני לא פסיכולוג, אבל יכול להיות בהחלט

1 שהתחושה שצה"ל כל יכול, ושההתבטאויות שאומרים,
 2 חבר'ה, אנחנו ביום הראשון והשני היינו כמו באופוריה, פגענו
 3 פגיעה קשה בהרבה מקומות, היתה אווירה כאילו ש"אף אחד
 4 לא יכול עלינו" נקרא לזה ככה במרכאות, הציפיות בציבור
 5 היו מאד גבוהות, מאד גדולות והיות וזה התמשך זמן רב, . . .
 6 אני חושב שאם היינו משיגים את אותם הישגים, בוודאות
 7 מוחלטת אני אומר, אם היינו משיגים את אותם ההישגים
 8 בשבוע הראשון של המלחמה, או אפילו בחצי השבוע השני או
 9 אפילו באמצעיתו, היינו יוצאים המנצחים הגדולים. אף אחד
 10 לא היה מערער על זה אח"כ. זה שזה המשיך הרבה זמן
 11 והקטיושות המשיכו לארץ ישראל, זה עורר סימן שאלה. איך
 12 הטילים ממשיכים לרדת כבר חודש לאיים על א"י. זה בעצם
 13 הדבר שהפך את דעת הקהל, וזה גם השאלה שהעיתונאים
 14 והתקשורת הציפה, מבחינתה בצדק, והציבור שאל, שמע, קרא
 15 –
 16 ר. גביזון: אבל זה לא כישלון של המדינה, הדרג המדיני שלא ניווט את
 17 המהלך כך שאו שאפשר היה להשיג יעדים אחרי שבוע או
 18 עשרה ימים, או שאפשר היה לסיים את הדבר הזה, כדי לא
 19 ליצור מצב שבו אנחנו לא יכולים וכולם רואים שאנחנו לא
 20 יכולים להפסיק את הקטיושות?
 21 מ. עינן: אני אחדד את זה אולי ברשותך, תרשה לי רגע אחד, . . . אבל
 22 נניח שאני חבר ממשלה, . . . אני הייתי מצפה מעצמי,
 23 כשבאים לממשלה ב-12 לחודש להחלטה, הייתי אומר: רבותי,
 24 אנחנו את הקטיושות קצרות הטווח, הם הודיעו בממשלה,
 25 הצבא ואמ"ן וכו', שאין פתרון לצה"ל כנגד הקטיושות
 26 הקצרות, כולם ידעו, וראש הממשלה בדבריו ביקש להדגיש
 27 את זה עוד יותר לממשלה שלא יהיה מקום לספק.

- 1 אלי ישי : ראש הממשלה הדגיש במלחמה, וסליחה שאני קוטע אותך,
 2 שאף אחד לא ישלה את עצמו, שזה לא יהיה קל ולא קצר, הוא
 3 אמר את זה בצורה מאד ברורה וחזר על זה מספר פעמים
 4 בממשלה, בקבינט ובשביעייה.
- 5 מ. עינן : אז בשביל זה אני אומר, אני הייתי מצפה שמעצמי, הייתי בא
 6 ואומר : רבותי, יש שתי אפשרויות עכשיו, האחת, בואו נתקוף
 7 עכשיו בשיטה שלך, בשיטה של מישהו אחר, חזק, עם חי"א על
 8 מטרות 1,2,5,8 בנושא הזה, ואחרי זה בואו נראה אם אפשר
 9 להגיע להסכם שנממש אותו יותר, פחות וכו', או להגיד להם :
 10 רבותי, אמרתם שאי אפשר לנושא הזה, לקטיושות וכו',
 11 העורף לא דבר שיכול להישאר אין סוף בתוך המקלטים,
 12 ואתה אמרת את זה יותר טוב מכל אחד אחר, רבותי, בואו
 13 תכינו במקביל את הנושא הצבאי, שאת הקטיושות הקצרות,
 14 זה לא לבנון, יש פה איזה מין תחושה שאם עושים מהלך
 15 קרקעי, זה ביירות כמו שהיה בפעם הקודמת או משהו כזה.
 16 לא, מהלך קצר, שלא יפתור את כל הבעיות, בכלל, אף פעם
 17 בחיים לא פותרים את כל הבעיות, לא במלחמות ולא בשלום.
 18 ולפחות נסיר מהעורף את הבעיה של הקטיושות הקצרות. היו
 19 שתי ורסיות, שתי אפשרויות. כל כך טריוויאלי, זה כמו כתוב
 20 על הקיר, לא עשו את הדיון השני, דיברו רק על הראשון, אבל
 21 כולם אמרו שבעקבות הראשון, יהיה את הנושא הזה, אפילו
 22 ראש המוסד אמר לכם באותה ישיבה ראשונה, שלא תהיה
 23 ברירה אלא להיכנס במהלך קרקעי בעקבות הנושא הזה שכבר
 24 נאמר בממשלה, וראה זה פלא, לא עסקו בהמשך, לא התעניינו
 25 איך יוצאים מהבעיה הזאת, עסקו בבואו נתחיל. וגם ראש
 26 הממשלה וגם הרמטכ"ל התבטא באותה ישיבה : אני לא חושב
 27 כמה מהלכים קדימה, אני כרגע עושה את המהלך הזה ונראה.

- 1 אני הייתי מרגיש רע מאד בתור חבר ממשלה בסיטואציה כפי
 2 שאני מתאר לך, אלא אם אתה חושב שמהו בתיאור שלי הוא
 3 פגום או חסר לי או שהוא לא נכון.
- 4 י. דרור: . . .
- 5 אלי ישי: אם אני זוכר נכון, היו הרבה שאלות מהסוג הזה מה הלאה,
 6 מה התוכנית, הפרוטוקולים לא לפני, אבל אפילו יכול להיות
 7 שגם אני שאלתי את השאלות, אני מניח שכן.
- 8 מ. עינן: אני משתדל להגיד לך שאנחנו בוודאי לא נכשיל אותך
 9 בנתונים מהפרוטוקולים . . .
- 10 אלי ישי: אני גם כן בוודאי שאלתי מה יהיה הלאה, מה המטרה, אז
 11 נכנס פנימה, מה יצא לנו מזה. אני זוכר עכשיו, כן אמרתי את
 12 זה.
- 13 כבי' השופט: היו שאלות כאלה מכמה חברים, אולי גם ממך, אבל תשובות
 14 לא ניתנו.
- 15 אלי ישי: אני אענה לכם מה התשובות שאני זוכר שקיבלנו. אני כן
 16 אמרתי: נו, אז נכנסנו, מה הלאה? מה קרה? נכנסנו פנימה
 17 ומה הרווחנו אחרי איקס ימים או שבועות או חודשים איקס
 18 הרוגים, חוזרים בחזרה, מה הטעם, אני בזה חיזקתי את
 19 הטענה שלא להיכנס ולדעתי זה כתוב. דומני גם שאמרתי,
 20 שדיברתי עם אנשים באופן יחיד ובהתייעצות ובדילמות,
 21 ר. גביזון: נניח שאמרת את זה, זה עוד יותר מעלה את השאלה.
- 22 אלי ישי: נכון. בסדר, אני רוצה לדייק. התשובות היו כפי שאדוני אמר,
 23 כרגע פועלים את הפעולה הזאת, הצבא הביא את מספר
 24 האופציות שיש לו, הוא אומר, אפשר להיכנס במלוא – הוא
 25 אמר את זה מספר פעמים, אפשר להיכנס ללבנון עם כל
 26 הכוחות ולגייס איקס חיילים, . . . והוא הכין את האופציות
 27 הצבאיות באופן צבאי לחלוטין. הוא אמר את זה, ז"א אלה

- 1 האופציות שלו כצבא. ושוב, אני חזרתי ואמרתי את הדעות
- 2 שלי. אני חוזר ואומר גם היום, אני לא חושב שצריך להיכנס
- 3 עם כל העוצמה הצבאית שלנו, גם אם נהיה הכי מוכנים עכשיו
- 4 למלחמה הזאת, אני רק מרחיק לכת, גם אם נתאמן עכשיו
- 5 שנתיים ושלוש ונכין את כל מה שיש וניתן את כל התקציב
- 6 שיש, אני לא חושב שנכון להיכנס פנימה מול צבא גרילות
- 7 מתוחכם יותר או מתוחכם פחות, לצערי הרב הוא מתוחכם
- 8 יותר, אני לא חושב שזה נכון מול מדינה שמארכת אותה
- 9 ונקראת לבנון.
- 10 מ. עינן: אני מסכים שאתה אמרת את זה, ואני עוד פעם אומר, אנחנו
- 11 מסכימים למה שאתה אמרת. אני שואל אותך, אני רוצה
- 12 מהממשלה, אני מהממשלה מצפה לקבל החלטה לא לקבל
- 13 סקירה. סקירה זה בסדר, בסוף צריך לקבל החלטה. . . .
- 14 אני רק מצפה שבמתודולוגיה, שבקבלת ההחלטות, אתה מקבל
- 15 החלטה או 1 או 2, או 3 או 1 ואחרי זה נעשה 2 אם נרצה.
- 16 עכשיו, כולם, הרמטכ"ל אמר לכם: אני לא רוצה מהלך
- 17 קרקעי, הוא אמר לכם בממשלה, וכולכם בסוף גם הייתם,
- 18 רובכם הייתם נגד מהלך קרקעי. פרט אולי . . . או למישהו,
- 19 אבל זה לא חשוב,
- 20 כב' השופט: . . .
- 21 ר. גביזון: . . .
- 22 מ. עינן: . . . העובדה היא שאותה ממשלה מגיעה להחלטה לעשות
- 23 מהלך קרקעי כנגד הקטיושות, לפי בקשת הצבא 30 יום אחרי
- 24 זה. איפה הטעות פה, מה קרה פה, . . . אז הוא בא אליכם ב-
- 25 27 לחודש לבקש פעם ראשונה לגייס מילואים, כי אין מה
- 26 לעשות נגד הקטיושות.

- 1 אלי ישי : יכול להיות שהיתה הערכה, ציפייה וגם ניסיון שתוך שבוע
2 שבועיים שלושה, זה ייגמר, ז"א גם הליך מדיני. זה לא שלא
3 הלכו למסלול מדיני, הלכו למסלול מדיני, היו הרבה שיחות.
4 ח. נדל : הלכו במקביל.
5 אלי ישי : היו הרבה שיחות של ראש הממשלה, שרת החוץ, שר הביטחון,
6 שהם עשו מאמצים אמיתיים בוודאי, אני גם דיברתי אתם,
7 מאמצים אמיתיים לגמור את זה במסלול מדיני. אף אחד לא
8 נהנה ולא רצה להיכנס עם כוחות קרקעיים מתוגברים, אף
9 אחד לא רצה להיכנס ככה, כולם רצו לסיים את זה. אף אחד
10 לא חיפש פה את האתגרים הללו. ולצד התהליך, המסלול
11 המדיני שלא הניב פירות, . . . ואז בא הצבא ואומר : אנחנו
12 כבר לא יכולים למשוך יותר, אם הצעד המדיני לא הולך,
13 יתכן מאד שהצעד הצבאי יאיץ את התהליך המדיני. הצעד
14 הצבאי יאיץ את התהליך המדיני. כולם המתינו לראות עוד
15 יום ועוד יום, אף אחד לא ממהר לשלוח את החיילים. וכמו
16 שאדוני אומר, כשמחליטים שם זו החלטה מאד קשה, זה חיי
17 אדם. אף אחד לא אומר : יאללה, בום, תכנסו, יהיה מה יהיה.
18 זה לא דבר פשוט. אז כולם ציפו שזה ייגמר במסלול מדיני.
19 לא נגמר – אז סברו שהתהליך הצבאי יאיץ את התהליך
20 המדיני.
21 ר. גביזון : וזה בעיניך לא – בחזרה אחורנית, שוב, לא כשאלה של חכם
22 לאחר מעשה, אלא עכשיו, כשראינו איך זה התפתח, זה לא
23 אומר שבפעם הבאה כשאולי יבוא מבצע כזה, צריך לשקול ב-
24 12 גם אולי לא להגיב בצורה שתתחיל את הקטיושות?
25 אלי ישי : אני באמת לא אוהב להיות חכם לאחר מעשה, כי כל תשובה
26 פה היא לכאורה חכמה לאחר מעשה.
27 ר. גביזון : כן, אבל אולי יהיה לנו מבצע כזה עוד יומיים.

1	אלי ישי :	זה תלוי מה. יש כאלה מקרים של אירוע כמו מלחמת יום
2		כיפור. ויש אירוע שני שאולי גם שווה להתאפק, וגם להתחשב
3		בעובדה של מצב, של יכולות וכו'. גם איפוק זה דבר שנכון,
4		לא תמיד צריך לקום ולקפוץ ולהגיד: זהו זה. זו לא חכמה
5		גדולה. הגענו לשלב שבו אסור היה יותר להמתין לאור
6		האירועים המתמשכים של חטיפות חיילים ושיורים בירי על
7		הצפון, ולאור העובדה שהם מתחמשים באופן כזה שהם
8		מאיימים על קיומה של מדינת ישראל. הם הגיעו להתחמשות
9		מצד אחד וליכולות כל כך גבוהות וגירוי, לא גירוי, אלא
10		צעדים כאלה שאתה מתחיל לאבד את כושר ההרתעה, ולכן לא
11		היה מנוס לטעמי ולדעתי כן לצאת לפעולה. שוב אני חוזר
12		ואומר, הפעולה שאני סברתי שאפשר לעשות פעולה אווירית
13		ונגמר הסיפור. . . . ואז אנחנו צריכים, סליחה שאני אומר
14		את זה, צריכים להזמין את הלחץ המדיני ובמסלול מדיני
15		לפעול על מנת להביא להפסקה. ראש הממשלה עשה מאמצים
16		אדירים יחד עם שרת החוץ ושר הביטחון כן לקדם את ההליך
17		המדיני. אי אפשר לבוא ולומר שהם לא עשו מאמצים לסיים
18		את זה באופן מדיני. זה וודאי שזה נעשה,
19		. . .
20	ר. גביזון :	. . .
21	אלי ישי :	. . .
22	ר. גביזון :	רציתי לשאול אם יש לך או לסיעה שלך, וזה חשוב לי גם פה
23		לדעת, אם עמדות בנושאים האלה הן עמדות אישיות אצלכם
24		או עמדות יותר קבוצתיות, לגבי כל המכלול הזה של איך
25		מדינת ישראל צריכה, המדינה היהודית שלנו, צריכה
26		להיראות באזור בנתונים שיש לנו.

- 1 אלי ישי : קודם כל אני גם הייתי משתתף בישיבות סיעה, מדווח
- 2 ומעדכן. אני חושב שהיינו תמימי דעים בסיעה על המהלך
- 3 שלנו, אני גם לא הסתרתי שדיברתי עם הרב והתייעצתי אתו,
- 4 סיפרתי לו איך אני רואה את הדברים וגם הוא תמך בקו הזה
- 5 לאורך כל הדרך. ובעיני זה חשוב, בכל אופן זאת הראייה
- 6 שאני מתייעץ אתו בהרבה דברים, וגם אני מופתע מהראייה
- 7 המדהימה שלו, כאדם שאינו איש ביטחון ואני מופתע בצורה
- 8 מאד מדהימה מהראייה שלו. מה שקרה בוודאות, שהייתי
- 9 מספר לחברים, זו היתה דעה מוצקה. . . .
- 10 ר. גביזון : לא, אני הייתי רוצה לדעת על החזון ארוך הטווח, יש מדינת
- 11 ישראל, יש עליה איומים, היא יושבת באזור לא סימפטי.
- 12 אלי ישי : החזון ארוך הטווח, אני חושב שצריך לסיים את זה בתהליך
- 13 מדיני. לכן גם פסק ההלכה של הרב עובדיה יוסף הוא שצריך
- 14 לגמור על שלום הוא לא קל. גם לא היה קל, משום שהוא פסק
- 15 את זה לפני הרבה שנים, שמבחינת הכוח האלקטורלי שמצביע
- 16 לש"ס, לכאורה הוא גרם אפילו לנזק לכאורה לש"ס, פעם
- 17 אמרתי לו: הרב, אתה פוסק שצריך לגמור על שלום – כל
- 18 הציבור של הנאמנים, זה יכול להביא את ש"ס על פי סקר
- 19 שנעשה בשנת '92 כמדומני, או '93 או אפילו '94, בתקופת
- 20 הסכם אוסלו, שש"ס יכולה לרדת אפילו לשני מנדטים. ולי
- 21 הוא אמר פעם: לי לא משנה המנדטים, לי משנה חיי אדם.
- 22 ככה שכשאני מדבר איתו ורוצה לשמוע את דעתו ורוצה לחוש
- 23 את התחושות שלו, אני יושב ומדבר אתו הרבה ושומע ומקשיב
- 24 ושואל ואומר מה כל אחד חושב, וככה אני לומד ממנו גם כן
- 25 והוא אומר את דעתו. אני חושב שתהליך מדיני, לכן פסק
- 26 הלכה של הרב הוא לא דבר פשוט. לכאורה, הרבה רבנים תקפו
- 27 אותו, אמרו לו: מי שמך, אתה תבוא ותפסוק על ארץ ישראל

שהקב"ה נתן לעם ישראל? אז הוא אומר: זה שיבוא המשיח	1
וייתן לנו את כל ארץ ישראל השלמה. כרגע חיי אדם בעיני	2
יותר חשובים. ולכן, אם יש היום שלום אמת, ביטחון תמורת	3
שטחים – אין שום בעיה, זה פסק ההלכה שלו הידוע	4
והמפורסם. הידוע והמפורסם, למרות זה שהוא התנגד	5
להתנתקות כי זה בלי שום הסכם ובלי שום תמורה. לכן החזון	6
של ש"ס כש"ס – בהחלט תהליך מדיני. אבל צריך גם לבוא	7
לתהליך מדיני בעמדת עוצמה. אם אתה בא לתהליך המדיני	8
לא בעוצמה, אז אתה משלם מחיר כבד מאד, ספק אם בסוף	9
תקבל את תשלום האמת עם ביטחון. אבל החזון האמיתי של	10
ש"ס הוא בהחלט תהליך מדיני ושלוש.	11
כבי השופט: תודה רבה השר אלי ישי.	12
אלי ישי: תודה רבה גם לכם.	13
	14
	15
תמה עדותו של השר אלי ישי.	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27